

Najvyšší súd

Slovenskej republiky

7 Cdo 60/2011

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **w. s. r. o.**, so sídlom v M., zastúpeného JUDr. J. G., advokátom v K., proti odporcovi **JUDr. J. P.**, súdnemu exekútorovi v B., o **804, 42 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 17 C 82/2007, o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 8. decembra 2010 sp. zn. 15 Co 344/2010, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 8. decembra 2010 sp. zn. 15 Co 344/2010 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e:

Navrhovateľ sa svojím návrhom domáhal proti odporcovi zaplattenia sumy 24 234 Sk (804,42 €) titulom bezdôvodného obohatenia . Uplatnený nárok skutkovo vymedzil tým, že na základe právoplatného a vykonateľného platobného rozkazu podal oprávnený (B. – T. s. r. o., so sídlom v B.) proti nemu ako povinnému návrh na vykonanie exekúcie. Upovedomenie o začatí exekúcie bolo vydané 27. decembra 2005 a doručené mu 4. januára 2006. Reagoval naň oznámením z 18. januára 2006 , že dobrovoľne zaplatil trovy konania, trovy právneho zastúpenia v súdnom a exekučnom konaní, keď vymáhaná istina (169 845, 30 Sk -5 637, 83 €) bola na účet oprávneného zaplattená 25. decembra 2005 t. j. ešte pred vydaním upovedomenia. Napriek uvedeným skutočnostiam odporca (súdny exekútor) vydal dňa 26. januára 2006 exekučný príkaz na vykonanie exekúcie príkazom pohľadávky z účtu v banke na celý nárok priznaný v exekučnom konaní, exekúcia bola 3.

februára 2006 vykonaná a z jeho účtu bola odpísaná nesprávne určená suma 55 735 Sk (1 850, 06 €) rovnajúca sa výške odmeny vyčíslenej súdnym exekútorom (odporcom). Tento mal nárok len na odmenu vo výške 50 % a keďže vlastným konaním vymohol len úroky z omeškania (32 271 Sk – 1 071, 20 €) patrila mu len z tejto časti odmena v plnej výške . Preto správne určená odmena mala byť vo výške 26 471, 43 Sk (878, 69 €) s 19 % DPH (5 029, 57 Sk – 166, 95 €) , spolu vo výške 31 501 Sk (1 045, 64 €) a suma 24 234 Sk (804, 42 €) je bezdôvodným obohatením získaným odporcom na jeho úkor.

Okresný súd Bratislava II rozsudkom z 27. novembra 2007 č. k. 17 C 82/2007 – 47 uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 24 234 Sk (804, 42 €) spolu so 6 % úrokom z omeškania od 3. februára 2006 do zaplatenia ako aj náhradu trov konania 20 856 Sk (692, 29 €) , všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Mal preukázať, že navrhovateľ dňa 30. decembra 2005 uhradil istinu (na základe právoplatného a vykonateľného platobného rozkazu) a dňa 18. januára 2006 trovy konania , trovy právneho zastúpenia súdneho a exekučného konania . V tejto časti bolo preto povinnosťou súdneho exekútora upustiť od exekúcie. Námietku odporcu, že tak urobiť nemohol z dôvodu absencie súhlasu oprávneného, považoval za nedôvodnú, pretože exekútor oprávnenému postup podľa § 46 ods. 3 Exekučného poriadku nenavrhol . Za splnenú považoval súd aj podmienku vyplývajúcu z ustanovenia § 47 ods. 3 Exekučného poriadku , lebo navrhovateľ (povinný) istinu, trovy konania a trovy právneho zastúpenia v súdnom a exekučnom konaní , spolu v sume 200 172 Sk (6 644, 49 €) zaplatil 18. januára 2006 pred uplynutím lehoty na podanie námietok proti upovedomeniu o začatí exekúcie (lehota uplynula 23. januára 2006). Preto odporcovi (súdnemu exekútorovi) vznikol nárok na odmenu z istiny (169 845 Sk – 5 637, 82 €) , trov konania (8 490 Sk – 281, 82 €) a trov právneho zastúpenia (14 042 Sk – 466, 10 € a 7 795 Sk – 258, 75 €) vo výške 50 % t. j. v sume 20 017 Sk (664, 44 €) . Súdnym exekútorom (odporcom) vymohol len úroky z omeškania v sume 32 271 Sk (1 071, 20 €) , z ktorej sumy má nárok na odmenu vo výške 6 454 Sk (214, 23 €) . Preto spolu si mal súdny exekútor uplatniť odmenu v sume 31 501 Sk – 1 045, 64 € (26 471, 43 Sk – 878, 69 € a 19 % DPH) , nie v sume 55 735 Sk (1 850, 06 €) . Rozdiel týchto súm predstavuje bezdôvodné obohatenia získané odporcom na úkor navrhovateľa. O úrokoch z omeškania rozhodol podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a o trovách konania podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie odporcu rozsudkom z 15. októbra 2008 sp. zn. 15 Co 165/2008 rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrh zamietol a odporcovi náhradu trov prvostupňového konania nepriznal. Navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť odporcovi trovy odvolacieho konania vo výške 1 452 Sk (48, 20 €) v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Uviedol, že podľa ustanovenia § 27a vyhlášky č. 288/1995 o odmenách a náhradách súdnych exekútorov v platnom znení v exekučných konaniach začatých do 30. apríla 2008 patrí exekútorovi odmena podľa doterajších predpisov. V danom prípade exekúcia a exekučné konanie proti navrhovateľovi (ako povinnému) začali 18. novembra 2005 dorúčením návrhu na vykonanie exekúcie oprávneným (§ 36 ods. 2 Exekučného poriadku). V porovnaní so súdom prvého stupňa bol odvolací súd toho názoru , že odporcovi (súdnemu exekútorovi) patrila v súlade s ustanovením § 47 ods. 3 Exekučného poriadku v znení účinnom od 1. septembra 2005 (ktoré treba aplikovať aj na exekučné konania začaté do tohto dátumu) odmena vo výške 20 % zo základu t. j. zo sumy, ktorú povinný 30. decembra 2005 uhradil (z istiny vo výške 200 169 Sk – 6 644, 39 €) . Konštatoval, že v právnej praxi boli na predmetnú otázku rozdielne právne názory, lebo zo zákona *expressis verbis* nevyplýva, či v prípade plnenia povinným po začatí exekučného konania, ale pred vydaním upovedomenia o začatí exekúcie, má súdny exekútor nárok na odmenu. Bol toho názoru , že aj podľa predchádzajúcej právnej úpravy mal súdny exekútor nárok na odmenu vo výške 10 % zo základu na jej určenie v prípade , ak došlo k upusteniu od vykonania exekúcie , čo bolo možné len za predpokladu , že povinný zaplatil aj trovy exekúcie. V danej veci povinný (navrhovateľ) uhradením istiny (nie aj trov exekúcie) uhradil len časť vymáhanej pohľadávky . Preto správne súdny exekútor vymáhal príslušenstvo a časť trov, z ktorého dôvodu má nárok na odmenu vo výške 20 % zo základu na jej určenie. Ustanovenie § 47 ods. 3 Exekučného poriadku upravuje výšku trov súdneho exekútora za podmienok , ak povinný uhradí pohľadávku po začatí exekučného konania , ale pred uplynutím lehoty na podanie námietok za predpokladu, že bola uhradená celá (nie čiastočná) pohľadávka v rovnakom rozsahu ako v prípade upustenia od vykonania exekúcie (§ 46 ods. 3 Exekučného poriadku). O trovách prvostupňového konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. a o trovách odvolacieho konania podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 30. júna 2010 sp. zn. 2 Cdo 91/2009 rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu tzv. inej vady

konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.) a spočívajúcej v jeho nepreskúmateľnosti . Uviedol, že odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysporiadal s námietkami odporcu týkajúcimi sa charakteru právneho vzťahu medzi účastníkmi konania , z ktorého je vyvodzovaný navrhovateľom uplatnený nárok , t. j. či ide alebo nejde o vzťah občianskoprávny. Z obsahu návrhu (ako aj z vyjadrení navrhovateľa) je zrejmé, že pre uplatnenie nároku na zaplatenie spornej sumy titulom bezdôvodného obohatenia v súdnom konaní navrhovateľ považoval za relevantnú skutočnosť, že v exekučnom konaní (ako povinný) zaplatil súdnemu exekútorovi (odporcovi) vykonávajúcemu exekučnú činnosť vyššiu odmenu. Teda svoj nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vyvodzoval z právneho vzťahu, ktorý vznikol medzi ním ako účastníkom exekučného konania a súdnym exekútorom vykonávajúcim exekučnú činnosť a vzťahu, ktorý sa zrejme netýkal niektorej z typických súkromných oblastí života fyzickej osoby alebo existencie právnickej osoby. Preto na posúdenie opodstatnenosti uplatneného nároku bolo v prvom rade treba jednoznačne ustáliť, či išlo medzi povinným (navrhovateľom) ako účastníkom exekučného konania a súdnym exekútorom (odporcom) vykonávajúcim exekučnú činnosť o vzťah vyplývajúci zo súkromného práva , alebo o verejnoprávny vzťah , pričom treba vychádzať aj z právneho postavenia súdneho exekútora definovaného Exekučným poriadkom. Následne potom posúdiť, či vzhľadom na povahu tohto vzťahu mohlo dôjsť na strane súdneho exekútora k bezdôvodnému obohateniu podľa § 451 Občianskeho zákonníka tým, že povinný (odporca) zaplatil za výkon exekučnej činnosti odmenu , výška ktorej presahuje sumu zodpovedajúcu príslušnému právnomu predpisu a ak áno, či (ne) došlo k vyplateniu odmeny v rozpore s právnymi predpismi. Treba zdôrazniť, že navrhovateľ je povinný návrhom uplatnený nárok vymedziť iba skutkovo. Právne posúdenie zistených skutkových okolností a ich podriadenie pod určitú právnu normu je úlohou súdu. Pokiaľ súd rozhoduje o nároku na plnenie na základe skutkových okolností , so zreteľom na povahu ktorých prichádza do úvahy možnosť podriadenia návrhom uplatneného nároku pod inú hmotnoprávnu normu , než je uvedená v návrhu, musí vec posúdiť podľa zodpovedajúcej normy bez ohľadu na to, či je v návrhu uvedený (alebo správne uvedený) právny dôvod požadovaného plnenia. Preto sa treba (po závere o povahe vzťahu medzi účastníkmi) zaoberať aj otázkou, či nárok uplatnený navrhovateľom ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia , nevyplýva zo vzťahu zodpovednosti súdneho exekútora za škodu spôsobenú účastníkovi exekučného konania v zmysle príslušného ustanovenia Exekučného poriadku.

Krajský súd v Bratislave (v poradí druhým) rozsudkom z 8. decembra 2010 sp. zn. 15 Co 344/2010 rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrh zamietol a odporcovi nepriznal náhradu trov prvostupňového a dovolacieho konania. Navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť odporcovi trovy odvolacieho konania vo výške 48, 19 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Dospel k záveru, že pokiaľ si navrhovateľ uplatňoval pohľadávku voči odporcovi ako súdnemu exekútorovi , bol by vzťah medzi nimi vzťahom verejnoprávnym, keďže súdny exekútor má postavenie orgánu verejnej moci. Preto mal navrhovateľ návrh uplatniť proti Slovenskej republike v zastúpení Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky v súlade s ustanovením § 4 ods. 1 písm. a/ bod 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v platnom znení (ďalej len zákon). Uviedol, že navrhovateľ sa domáhal uplatnenej pohľadávky (804,42 €) s príslušenstvom z dôvodu, že odporca ako súdny exekútor mal nárok na odmenu iba vo výške 50 % odmeny zo sumy 169 845 Sk , z trov konania v sume 8 490 Sk , z trov právneho zastúpenia 14 042 Sk a z trov právneho zastúpenia v exekučnom konaní vo výške 7 795 Sk, pretože súdny exekútor vymáhal a vymohol len úroky z omeškania vo výške 32 271 Sk , z ktorej sumy mu patrí odmena v sume 6 454 Sk. Pohľadávku si uplatňoval (návrhom) titulom bezdôvodného obohatenia a v rámci odvolacieho konania titulom náhrady škody . Keďže v čase podania návrhu (30. apríla 2007) bola už exekúcia ukončená , lebo odporca vrátil dňa 6. februára 2006 poverenie na vykonanie exekúcie, podľa názoru odvolacieho súdu si mohol navrhovateľ svoj nárok uplatňovať voči odporcovi už len ako voči fyzickej osobe. V takomto prípade bolo možné vzťah medzi účastníkmi konania považovať za vzťah súkromnoprávny a navrhovateľovi by vznikol nárok na zaplatenie uplatnenej pohľadávky titulom náhrady škody podľa všeobecných predpisov o zodpovednosti za škodu. Keďže ale navrhovateľ podal návrh proti odporcovi ako súdnemu exekútorovi t. j. proti orgánu verejnej moci , ktorým mu bola spôsobená škoda , pasívne legitimovaným bola Slovenská republika v zastúpení Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky , z ktorého dôvodu zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa. Navyše odvolací súd trval na svojom pôvodnom stanovisku, že odporcovi ako súdnemu exekútorovi patrila odmena vo výške 20 % zo základu v súlade s § 47 ods. 3 Exekučného poriadku (s účinnosťou od 1. septembra 2005) , v ktorom je upravená výška trov exekučného konania, ale za podmienky , ak povinný uhradí pohľadávku po začatí exekučného konania skôr , ako mu uplynie lehota na podanie námietok, avšak musí ísť o uhradenie celej (nielen čiastočnej) pohľadávky. V danom prípade neboli splnené podmienky pre určenie odmeny

(50 % zo základu) vyplývajúce z ustanovenia § 46 ods. 3 Exekučného poriadku, pretože súhlas oprávneného s upustením od vykonávania exekúcie nebol daný a navrhovateľ ako povinný po vydaní upovedomenia o začatí exekúcie (27. decembra 2005) plnil iba čiastočne (dňa 30. decembra 2005 uhradil istinu vo výške 169 845, 30 Sk, a dňa 18. januára 2006 uhradil trovy konania vo výške 8 490 Sk a trovy právneho zastúpenia vo výške 14 042 Sk). Neuhradené zostali úroky z omeškania a trovy exekúcie , z ktorého dôvodu odporca (súdny exekútor) vydal exekučný príkaz na vymoženie tejto zostávajúcej časti pohľadávky. Súdny exekútor teda nebol oprávnený upustiť od vykonania exekúcie (pohľadávka nebola uhradená v celom rozsahu a oprávnený s upustením od vykonávania exekúcie súhlas nedal resp. takýto súhlas nebol od neho ani požadovaný). O trovách prvostupňového konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 151 ods. 1 O. s. p. , o trovách odvolacieho konania podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p. a o trovách dovolacieho konania podľa § 243d Ods. 1 O. s. p. v spojení s § 151 ods. 1 O. s. p.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie navrhovateľ. Navrhol , aby ho dovolací súd zmenil , jeho návrhu v plnom rozsahu vyhovel a priznal mu náhradu trov dovolacieho konania. Namietal nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), lebo čo sa týka výšky odmeny súdneho exekútora boli naplnené predpoklady na postup podľa ustanovenia § 47 ods. 3 Exekučného poriadku , kedy nemôže ísť o úhradu celej pohľadávky tak ako to nesprávne vyložil odvolací súd. Takýto prípad upravuje § 46 ods. 3 Exekučného poriadku, kedy je exekútor povinný upustiť od exekúcie. Výklad odvolacieho súdu by mal za následok, že jeden skutkový stav by upravovali dve rozdielne ustanovenia jedného zákona, čo je nelogické. Tiež namietal inú vadu konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), pretože odvolací súd sa napriek jeho argumentácii a povinnosti uloženej mu dovolacím súdom nezaoberal posúdením uplatneného nároku ako nároku vyplývajúceho zo zodpovednosti za škodu podľa príslušného ustanovenia Exekučného poriadku. Preto je jeho rozhodnutie v tomto smere nepreskúmateľné.

Odporca navrhol dovolanie zamietnuť. Rozhodnutie odvolacieho súdu považoval za vecne správne vrátane výkladu ustanovenia § 46 ods. 3 a ustanovenia § 47 ods. 3 Exekučného poriadku. Trval na tom, že povinný nespĺnil to, čo mu ukladal exekučný titul , plnil len čiastočne a absentoval súhlas oprávneného s upustením od vykonania exekúcie. Preto vykonal exekúciu aj na zvyšok pohľadávky a od exekúcie neupustil , ale ju ukončil

vymožením zvyšku pohľadávky . Správne si preto vyčíslil aj odmenu v plnej výške. Podľa jeho názoru z gramatického a logického výkladu ustanovenia § 47 ods. 3 Exekučného poriadku je nepochybné, že zákonodarca mal na mysli úhradu pohľadávky a nie úhradu časti pohľadávky. Keďže povinný (navrhovateľ) pohľadávku neuhradil kompletne ani po doručení mu upovedomenia o začatí exekúcie, voči exekúcii ani trovám exekúcie nepodal námietky, trovy exekúcie neuhradil, dôvodne znášal aj konkrétny výkon exekúcie na vymoženie zvyšku pohľadávky a trov exekúcie. Ak navrhovateľ považuje za škodu to, že znášal 20 % -nú odmenu súdneho exekútora a nie 10 % -nú , tak vzhľadom na výkon exekúcie neopodstatnene , nakoľko zvyšku odmeny mohol najlepšie ovplyvniť sám tým, že by uhradil pohľadávku včas , najneskôr podľa § 47 ods. 3 Exekučného poriadku , prípadne mohol v exekučnom konaní zvyšku trov exekúcie namietat'. Tieto možnosti ale navrhovateľ nevyužil a domáhal sa najprv bezdôvodného obohatenia , lebo súdny exekútor neupustil od vykonania exekúcie podľa § 46 ods. 3 Exekučného poriadku a neskôr zmenil názor a poukazoval na ustanovenie § 47 ods. 3 Exekučného poriadku, ktorého podmienky ale nenaplnil (stále plnil čiastočne).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) , proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1 O. s. p.) , bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu treba zrušiť.

Z ustanovenia § 236 ods. 1 O. s. p. vyplýva, že dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolanie je tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O. s. p.).

Podľa ustanovenia § 241 ods. 2 O. s. p. dovolanie možno odôvodniť len tým, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O. s. p. ,b/ konanie je postihnuté inou vadou konania , ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne (§ 242 ods. 1 O. s. p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O. s. p. a tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za

následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolacie dôvody pritom neposudzujú len podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O. s. p.) skúmať vždy (z úradnej povinnosti) , či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O. s. p., zaoberal sa dovolací súd aj otázkou, či konanie v tejto veci nie je postihnuté niektorou z väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p, (t. j. či v tejto veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdov, nedostatku spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, nedostatku návrhu na začatie konania tam, kde konanie sa mohlo začať len na takýto návrh, prípad odňatia možnosti účastníka konať pred súdom alebo prípad rozhodovania vylúčeným sudcom či nesprávne obsadeným súdom). Dovolateľ vady konania podľa § 237 O. s. p. nenamietal a ich existenciu nezistil ani dovolací súd. Preto prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia vyvodit' nemožno.

Rovnako vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O. s. p.) skúmal dovolací súd , či konanie nie je postihnuté tzv. inou vadou konania.

Inou vadou konania , na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak nie je v dovolaní namietaná, je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v ustanovení § 237 O. s. p. nezakladá zmatečnosť rozhodnutia. Jej dôsledkom je vecná nesprávnosť , ktorej základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní.

V preskúmvanej veci je konanie odvolacieho súdu postihnuté tzv. inou vadou konania , ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.) .O vadu tejto povahy ide tiež vtedy, ak odôvodnenie napadnutého rozhodnutia nie je preskúmateľné.

Podľa § 157 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa domáhal navrhovateľ (žalobca) a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný) prípadne iný účastník konania , stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil . Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre zákonného rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O. s. p.), pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach . Právo účastníka konania a povinnosť súdu na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti , ktorá je základnou náležitosťou každého rozhodnutia. Citované zákonné ustanovenie sa totiž chápe aj z hľadiska práv účastníka na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky , ktorého súčasťou je aj právo na súdne konanie spĺňajúce garancie spravodlivosti, a toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len ESLP) , napr. rozsudok Garcia RUIZ v. Španielsko z 21. januára 1999 tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody , na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument , ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georiadis c. Grécko z 29. mája 1997 , Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil, že účasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany , t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu a že takéto odôvodnenie musí obsahovať aj rozsudok opravného (odvolacieho) súdu (uznesenie z 3. júla 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/03, uznesenie z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04).

Pri zmene rozhodnutia podľa § 220 O. s. p. odvolací súd nahrádza svojím rozhodnutím rozhodnutie súdu prvého stupňa. Jeho zmeňujúce rozhodnutie sa musí preto v odôvodnení vysporiadať so všetkými otázkami a námietkami (uvedenými v odvolaní) , ktoré majú podstatný vplyv na rozhodnutie vo veci. Takto odvolací súd v danej veci (ani po zrušení jeho predchádzajúceho rozhodnutia) nepostupoval.

Je nepochybné, že navrhovateľ svoj nárok na zaplatenie sumy 804, 42 € (s príslušenstvom) vyvodzoval z právneho vzťahu , ktorý vznikol medzi ním ako povinným v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 10 Er 504/2005 a odporcom ako súdnym exekútorom povereným na vykonanie exekúcie (poverením z 7. decembra 2005) na základe exekučného titulu - platobného rozkazu č. k. 4 Rob 90/2005 z 22. júla 2005 , vydaného Okresným súdom Michalovce a návrhu oprávneného (B. – T. spol. s r. o. Š.) titulom odmeny za výkon exekučnej činnosti. Navrhovateľ vychádzal z tvrdenia, že odmenu v návrhom uplatňovanej výške , ktorá bola odpísaná z jeho účtu v banke dňa 3. februára 2006 na základe exekučného príkazu na vykonanie exekúcie prikázaním pohľadávky z účtu v banke vydaného odporcom (súdnym exekútorom) dňa 26. januára 2006 si odporca vyčíslil a vymohol (z uvedených dôvodov) neoprávnene (odmena mu patrila vo výške 1 045, 04 € a nie vo výške odpísanej z účtu 1 850, 06 €).

Povinnosťou navrhovateľa bolo uplatnený nárok vymedziť iba skutkovo. Právne posúdenie zistených skutkových okolností a ich podradenie pod konkrétnu právnu normu už bolo úlohou súdu bez ohľadu na skutočnosť, ako titul právneho dôvodu svojho nároku navrhovateľ (návrhom a v priebehu konania) špecifikoval .

Pri posúdení opodstatnenosti skutkovým stavom vymedzeným nárokom ako neoprávnene vyplatenej odmeny za výkon exekučnej činnosti bolo treba vychádzať z jednoznačne ustáleného charakteru vzťahu medzi účastníkmi konania tak, ako najvyšší súd uviedol v zrušujúcom uznesení. Odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu v tomto smere , vychádzajúce len z úvah o postavení odporcu v danom konaní (ako súdneho exekútora alebo len ako fyzickej osoby) bez ich právneho zdôvodnenia a vedúce k (neodôvodnenému) záveru o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie odporcu , je nejasné a zmätočné. Až po (jasne a zrozumiteľne odôvodnenom) závere o povahe vzťahu medzi účastníkmi konania sa mal odvolací súd zaoberať otázkou , či nárok uplatnený navrhovateľom nevyplýva zo vzťahu zodpovednosti súdneho exekútora za škodu spôsobenú účastníkovi exekučného konania (ktorým navrhovateľ bezpochyby bol) .

Podľa § 33 ods. 1 Exekučného poriadku ak osobitný zákon (zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov) neustanovuje inak, exekútor zodpovedá za škodu tomu, komu ju spôsobil on alebo jeho zamestnanci v súvislosti s exekučnou činnosťou podľa tohto zákona.

Zodpovednosť exekútora za škodu spôsobenú ním (alebo jeho zamestnancami) v súvislosti s vykonávaním exekučnej činnosti je upravená v citovanom ustanovení § 33 Exekučného poriadku ako objektívna zodpovednosť bez ohľadu na jeho zavinenie. Predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu (tak ako vo všeobecnosti za škodu) sú vznik škody a príčinná súvislosť medzi škodou exekučnou činnosťou.

Existenciou uvedeného zodpovednostného vzťahu sa odvolací súd nezaoberal (napriek jeho usmerneniu najvyšším súdom) , zotrval na svojom pôvodnom konštatovaní o správnosti vyčíslenej a vymoženej odmeny bez toho, aby jej výšku konfrontoval s príslušnými ustanoveniami vyhlášky č. 288/1993 Z. z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z vyššie uvedených dôvodov, keď odvolací súd zaťažil konanie tzv. inou vadou konania , ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 1 písm. b/ O. s. p.) , rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (243b ods. 3 O. s. p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. mája 2012

JUDr. Daniela Š v e c o v á, v.r.

predsedníčka senátu

Za správnosť :

Hrčková Marta